

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายในการวิจัย
2. สมมติฐานในการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจจังหวัดในลพบุรีและสระบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งในชุมชน ประเภทของเทศบาล จังหวัดที่เทศบาลสังกัด

สมมติฐานในการวิจัย

ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี มีความแตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งในชุมชน ประเภทของเทศบาล จังหวัดที่เทศบาลสังกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 - 60 ปี ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำนวน 22 เทศบาล รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 309,715 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดลพบุรีและสำนักงานสถิติจังหวัดสระบุรี, 2553) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลจังหวัดลพบุรีและสระบุรี กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร ยามานะ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความ

คลาดเคลื่อน 0.05 ใน การคำนวณขนาดตัวอย่าง (สุวารีย์ ศิริโภภิรัมย์, 2546, หน้า 129 -130) นั่นคือ เมื่อใช้ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 หรือ 0.05 ใน การคำนวณหาขนาดของตัวอย่างได้กกลุ่มตัวอย่างจำนวน 399 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารังนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทคโนโลยีตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี ประกอบด้วย 5 ด้าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ซึ่งการหาคุณภาพเครื่องมือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานเทคโนโลยีตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) (สุวารีย์ ศิริโภภิรัมย์, 2546, หน้า 139-140) มี 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อแจกและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 399 ฉบับ ให้ประชาชนในเขตเทศบาล ระหว่างวันที่ 30 มกราคม 2554 – 13 กุมภาพันธ์ 2554 ใช้ระยะเวลาทั้งหมด 15 วัน คิดเป็นร้อยละ 100

4. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม และคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปโดยหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และใช้ค่าทดสอบที่ (t-test) ค่าทดสอบเอฟ (f-test) จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) และวิธีการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของเชฟเฟ่ (Scheffe's method)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารงานเทคโนโลยีตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ประชาชนเป็นเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนใกล้เคียงกัน โดยคิดเป็น 45.11 และร้อยละ 54.89 ตามลำดับ อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 30-45 ปี ร้อยละ 49.12 รองลงมาอายุมากกว่า 45 ปี ร้อยละ 39.85 และอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 11.03 สถานภาพสมรสส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.70 รองลงมาสถานภาพโสด ร้อยละ 15.79 และสถานภาพหม้าย/ หย่าร้างแยกกันอยู่ ร้อยละ 4.51 ระยะเวลาที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล น้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 10.03 ระหว่าง 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 44.36 และร้อยละ 45.61 บุคคลการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 68.92 รองลงมาปริญญาตรีหรือสูงกว่า ร้อยละ 31.08 อาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรม ร้อยละ 55.39

รองลงมาค้าขาย/รับจ้าง ร้อยละ 25.31 และรับราชการ ร้อยละ 19.30 รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 68.67 รองลงมารายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ร้อยละ 24.31 และรายได้สูงกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 7.02 ตำแหน่งในชุมชนของส่วนใหญ่เป็นประชาชนในชุมชน ร้อยละ 79.45 รองลงมา คือ ผู้นำชุมชน ร้อยละ 20.55 ผู้แบบสอบถามอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบลมีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 50.88 และ ร้อยละ 49.12 ตามลำดับ และประชาชนอาศัยอยู่ในจังหวัดพบบุรีและจังหวัดสระบุรีมีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 49.87 และร้อยละ 50.13 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดพบบุรีและสระบุรี ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ในภาพรวม มีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านงานโครงสร้างพื้นฐาน ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ คือ 1) การกำหนดเพื่อเชื่อมต่อระหว่างชุมชนเพื่อสร้างความสะดวกในการเดินทางให้กับประชาชน 2) การควบคุมการก่อสร้างอาคาร 3) การจัดทำไฟฟ้าสาธารณะเพื่อให้แสงสว่างตามถนน ตروع ซอย ถนนสาธารณะ ถนนกีฬา ฯลฯ อย่างทั่วถึง ส่วนรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยประสิทธิผลการบริหารงานน้อยที่สุดแต่ยังอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การขุดลอกทางระบายน้ำทำให้ไม่เกิดปัญหาน้ำท่วมในเขตเทศบาล

2.2 ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ คือ 1) การให้การส่งเสริมกับเด็ก ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส เช่น การแจกทุนการศึกษาเด็กยากจน การแจกรถเข็นผู้พิการ 2) การให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้ เช่น ศูนย์ทันตกรรม กองสาธารณสุข 3) การจัดให้มีโรงฆ่าสัตว์ ส่วนรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยประสิทธิผลการบริหารงานน้อยที่สุดและอยู่ในระดับน้อยด้วย ได้แก่ การส่งเสริมให้มีตลาดชุมชนจำหน่ายอาหารที่ปลอดสารพิษ

2.3 ด้านงานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ คือ 1) การดูแลรักษาความสะอาดสถานที่พักผ่อนสาธารณะ เช่น สถานที่ออกกำลังกายถนนสาธารณะ 2) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์ 3) การอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อให้เป็นที่อยู่ของสัตว์น้ำ ส่วนรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติน้อยที่สุด ได้แก่ การอบรมการทำயาร์เซเคิล

2.4 ด้านงานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ คือ 1) การรักษา ทำนุบำรุง ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามประเพณีและ

วัฒนธรรม เช่น งานวันสงกรานต์ งานลอยกระทง 2) การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมในกิจกรรมพิธีของรัฐ เช่น การวางแผนพุ่มในงานวันเฉลิมพระชนมพรรษา 3) การสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น การผลิตสินค้าหัตถกรรมพื้นเมืองที่ทำจากวัสดุท้องถิ่น ส่วนรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยประสิทธิผลการบริหารงานน้อยที่สุด ได้แก่ การอนุรักษ์พื้นฟู ดูแลทำความสะอาด ศาสนสถานที่สำคัญของท้องถิ่น เช่น วัด โบราณสถาน โบราณวัตถุ

2.5 ด้านงานการจัดระเบียบชุมชน / สังคม ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับดังนี้ คือ 1) การมีอาสาสมัครป้องกันภัยในพื้นที่เทศบาล 2) การให้ความช่วยเหลืออย่างทันทีเมื่อประชาชนในเขตเทศบาลประสบปัญหาสาธารณภัย เช่น อัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย 3) การจัดสังคมที่ต่อต้านยาเสพติดและรณรงค์การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เสียงตามสาย หอกระจายข่าว แผ่นพับ ส่วนรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ที่สุด ได้แก่ การจัดการดำเนินงานการรับแจ้งเบาะแสหรือแหล่งม้วนสุมของโจรผู้ร้ายให้เจ้าหน้าที่ของเทศบาลทราบ

3. เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งในชุมชน ประเภทของเทศบาล จังหวัดที่เทศบาลสังกัด ปรากฏดังนี้

3.1 เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามเพศ “ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน”

3.2 เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามอายุ “ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและแต่ละด้าน”

3.3 เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามสถานภาพการสมรส ในภาพรวม “ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านงานการจัดระเบียบชุมชนสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5 จึงทดสอบรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ ผู้ที่มีสถานภาพโสดกับสมรส

3.4 เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล “ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน”

3.5 เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา “ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน”

3.6 เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวม “ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

ด้านงานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและด้านงานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) พบร่วมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ ผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ อาชีพค้าขาย/รับจ้าง

3.7 เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

3.8 เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามตำแหน่งในชุมชน ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

3.9 เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามประเภทของเทศบาล ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านงานการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและด้านงานการจัดระเบียนชุมชน/สังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.10 เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามจังหวัดที่เทศบาลสังกัด ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านงานการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและด้านงานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษา ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี ผู้วิจัยมุ่งประเด็นในการอภิปรายในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี ในภาพรวมพบว่ามีการบริหารงานเทศบาลอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน และระดับน้อย 1 ด้านทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่า การบริหารงานของเทศบาลนั้นส่วนใหญ่ยังไม่เป็นไปตามความต้องการ ของประชาชน

1.1 งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบร่วม ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเนื่องจาก การทำงานโครงสร้างพื้นฐานนั้นไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชนหรือในบางพื้นที่อาจ วางโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่เหมาะสมทำให้เกิดปัญหาตามมาในภายหลัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของประยัด ยะคงทอง (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทัศนคติของประชาชน ที่ มีต่อการบริการสาธารณูปโภคท้องถิ่นและผลการวิจัยพบว่าประชาชนทุก กลุ่มอาชีพไม่พอใจต่อการให้บริการต่าง ๆ ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน เนื่องจาก สาเหตุหลายประการ คือ ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนโครงสร้าง พื้นฐานที่ไม่เหมาะสม และนิคม สุวรรณหา (2550, หน้า 50) กล่าวว่า งานโครงสร้างพื้นฐานนั้น

มีความสำคัญต่อคนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในการดำเนินชีวิตประจำวัน เป็นงานที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการใช้ชีวิตให้ง่ายขึ้น

1.2 งานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการบริหารงานเทศบาลด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต อาจไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชนมากนักและเทศบาลอาจจะให้ความสำคัญกับงานไม่ครอบคลุมในรายละเอียดทั้งหมด จึง ทำให้ประชาชนบางคนหรือบางพื้นที่มองว่าการบริหารงานของเทศบาลยังไม่สร้างความพึงพอใจให้กับคนในพื้นที่ ซึ่งงานด้านนี้การบริหารงานหรือจัดทำโครงการต่าง ๆ ต้องมีการวัดว่า ประสิทธิผลของงานนั้นช่วยให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หรือตรงตามความต้องการ หรือไม่ รวมทั้งต้องดำเนินงานการสังคมสงเคราะห์เด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส อย่างตรงจุด ด้วยจึงจะทำให้คุณภาพชีวิตของคนเหล่านี้ดีขึ้น 普查 เฉลิมสาร (2545, หน้า 293) กล่าวว่า งานส่งเสริมคุณภาพชีวิตนั้นเป็นงานที่เป็นหัวใจหลักของการเพิ่มขีดการดำรงชีพของประชาชน เนื่องจากงานดังกล่าวเป็นการครอบคลุมในด้านการสังคมสงเคราะห์ การสร้างอาชีพ การดูแลสุขภาพ ฯลฯ

1.3 งานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการบริหารงานเทศบาลด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้นอาจเป็นเรื่องของรายละเอียดในแต่ละพื้นที่ที่มีแหล่งการใช้ทรัพยากรที่แตกต่างกัน ทำให้การบริหารงานของเทศบาลนั้นค่อนข้างยาก บางครั้งและบางที่เทศบาลทำเพียงการรณรงค์ให้ประชาชนสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่ไม่บังบอกรถีงข้อดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรไว้ ประชาชนจึงเห็นว่าเทศบาลไม่ได้ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพล แก้วมณฑรี (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานตามบทบาทของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัตร้อยเอ็ด ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้ การปฏิบัติงานตามบทบาทของเทศบาล เมืองร้อยเอ็ดตามความคิดเห็นของประชาชนในระดับปานกลาง คือ ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

1.4 งานด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี ในภาพรวมนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการบริหารงานเทศบาลด้านงานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจไม่ยังเป็นไปตามความต้องการของประชาชนมากนัก หรือ เทศบาลยังไม่สามารถสร้างจิตสำนึกของความเป็นคนในท้องถิ่นให้ร่วมกันอนุรักษ์งานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ เพราะงานด้านนี้ คือ งานเกี่ยวกับการส่งเสริม และสนับสนุน อนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ การ

รักษา ทำนุบำรุง ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ เช่น การจัดงานวันสงกรานต์ งานloyalty ทาง การสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น การผลิตสินค้า หัตถกรรมพื้นเมืองที่ทำมาจากวัสดุของท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมฤทธิ์ สุขวงศ์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า มีประสิทธิผลการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ จำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีระดับประสิทธิผลปานกลาง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและรับปรอติดต่อ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกและการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ

1.5 งานด้านการจัดระบบชุมชนและสังคม พบร่วมกับ ประสิทธิผลการบริหารงาน เทคบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดพบบูรีและยะรังสิตฯ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยเนื่องจากการบริหารงานเทศบาลด้านการจัดระบบชุมชนและสังคมนั้น “ไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชนและอาจไม่ได้ช่วยให้ประชาชนรู้สึกว่ามีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประษฐ ยะคนอง (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณูปโภคที่ต่างๆ ในการปกครองท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่าประชาชนทุกกลุ่มอาชีพไม่พอใจต่อการให้บริการสาธารณูปโภคของเทศบาล โดยมีระดับความไม่พอใจใกล้เคียงกับสาเหตุเกิดจากการให้บริการต่าง ๆ “ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน”

2. การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดพบบูรีและยะรังสิตฯ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งในชุมชน ประเภทของเทศบาล จังหวัดที่เทศบาลสังกัด

2.1 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดพบบูรีและยะรังสิตฯ จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่ง “ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่สอดคล้องกับ สุพัฒนา ทิพกนก (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ พบร่วมกับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ คือ “ไม่แตกต่างกัน”

2.2 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดพบบูรีและยะรังสิตฯ จำแนกตามอายุ ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่ง “ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับสุพัฒนา ทิพกนก (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ พบร่วมกับความ

พึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จำแนกตามอายุ คือ “ไม่แตกต่างกัน”

2.3 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามสถานภาพการสมรส ในภาพรวม “ไม่แตกต่างกันและรายด้านแตกต่างกัน” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ ผู้ที่มีสถานภาพหม้าย/หยาดัง/แยกกันอยู่กับโสด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.4 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน “ไม่แตกต่างกัน” ซึ่ง “ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้”

2.5 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวม และรายด้าน “ไม่แตกต่างกัน” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง “ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่สอดคล้องกับสุพัฒนา ทิพกนก (2549, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อจำแนกตามการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ ระดับประถมศึกษากับดับอนุปริญญาขึ้นไป โดยระดับประถมศึกษามีความพึงพอใจมากกว่าระดับอนุปริญญาขึ้นไป”

2.6 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวม “ไม่แตกต่างกัน” และรายด้าน “แตกต่างกัน” จำนวน 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง “สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับประยศด ยะคนอง (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณูปโภคที่ต้องการ ผลการวิจัยพบว่าประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ “ไม่พอใจต่อการให้บริการสาธารณูปโภคของเทศบาล” โดยมีระดับความ “ไม่พอใจ” เกิดจากการให้บริการต่าง ๆ “ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน”

2.7 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ในภาพรวม และรายด้าน “ไม่แตกต่างกัน” ซึ่ง “ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้”

2.8 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตาม “ตำแหน่งในชุมชน” ในภาพรวม และรายด้าน “ไม่แตกต่างกัน” ซึ่ง “ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้”

2.9 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจ ในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตาม “ประเภทของเทศบาล” ในภาพรวม “ไม่แตกต่างกันและรายด้าน “แตกต่างกัน” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ด้านงานการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและด้านงานการจัดระเบียบชุมชน/สังคม ซึ่ง “สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้”

2.10 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามจังหวัดที่เทศบาลสังกัดในภาพรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ด้านงานการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและด้านงานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลตามหลักการกระจายอำนาจในจังหวัดลพบุรีและสระบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการศึกษา พบร้า งานด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม มีประสิทธิผลการบริหารงานเทศบาลน้อยที่สุด แสดงว่าการบริหารงานด้านนี้ในด้านการทำงานและโครงการต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชนจึงควรมีการจัดประชุม ชี้แจงนโยบายและ/หรือขอความคิดเห็นจากประชาชนในความต้องการบริการในด้านนี้ว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมสิ่งใดบ้าง

1.2 จากผลการศึกษา พบร้า ในการบริหารงานเทศบาลภาพรวมประสิทธิผลของการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นเทศบาลควรจะมีการจัดทำแบบสำรวจความพึงพอใจหรือความต้องการของประชาชนในงานต่าง ๆ ที่เทศบาลได้จัดทำให้กับประชาชน เพื่อจะได้นำมาพัฒนาปรับปรุงการทำงานให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารงานเทศบาล เพื่อที่จะรับทราบถึงสาเหตุของปัญหาในการบริหารงานและนำมาปรับปรุงการทำงานได้

2.2 ควรทำการศึกษาศึกษาความต้องการของประชาชนในการรับบริการสาธารณสุขตามหลักการกระจายอำนาจของเทศบาล เพื่อนำผลที่ได้รับมาวางแผนปรับปรุงการทำงาน

2.3 ควรมีการศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานเฉพาะด้าน เพื่อที่จะได้ลงรายละเอียดเชิงลึกมากขึ้นและผลการศึกษาจะสามารถบ่งชี้ประสิทธิผลของงานได้อย่างละเอียดและสามารถนำมาปรับปรุงแก้ไขได้ตรงจุด